

En Selvbiografi af Kontra Admiral Andreas Schifter.

Meddelt ved **H. Grandjean.**

Efterfølgende Selvbiografi af Søofficeren Andreas Schifter, som nu ligesom den ovenfor gengivne Silhouet af ham tilhører hans Sønnedøttre, Frkn. L. og H. Schifter, supplerer paa mange Punkter de kortfattede Meddelelser, der hidtil findes om ham i Dansk Pantheon 38. H. og dansk biografisk Lexikon. Den er dateret Kjøbenhavn den 27 Juli 1844. Familien Schifter stammer fra Ingerslev, Estruplund Sogn, hvor Familien i flere Generationer har ejet en Gaard. Forfatterens Fader, Christen Schifter, som var Kapitain i Asiatick Kompagnis Tjeneste, døde 1785, og hans Moder, Karen Ipsen, døde 12 Mai 1796 i Kjøbenhavn. Ifølge Skiftet efter hende efterod de sig foruden ham følgende Børn: 1) Rasmus Schifter, f. 1770, Kontorbetjent. 2) Jens Schifter, f. 1773, Stud. 1791 fra Frederiksborg, Kand. jur. 1795, der døde som Stempelpapirforvalter 13 Mai 1838 i Kbhvn. 3) Bolette Cathrine Schifter, f. 1780, død 10 Aug. 1825 som Enke efter Søren Mammen, Handelsbetjent. 4) Christiane, f. 6 Ap. 1785 i Kbhvn., † 10 Ap. 1825 s. St., gift 10 Juni i Helliggeistes Kirke med Grosserer Jac. Holm.

Efter Afslutningen af Selvbiografien blev Schifter 1 Deputeret i Admiralitetskollegiet og derefter Holmens Ekvipagemester, i hvilken Egenskab han i 1848—50 ledede Udrustningen af den Krigsflaade, han selv havde skabt. Efter Krigen overgik han til aktiv Tjeneste ved Flaaden, men døde 31 Okt. 1852 i Kjøbenhavn.

Andreas Schifter, Søn af Christen Schifter, Capitain i det Assiaticke Kompagnies Tjeneste, og Hustrue Karen Ibsen, er fød 1779 den 25de August.

I Aaret 1786 blev jeg indskreven som Søe Cadet, og blev antaget ved Søe Cadet Academiet i Slutningen af Aaret 1793. Blev virkelig Søe Cadet i Aaret 1794 og tog i Slutningen af

Aaret 1797 Officier-Examen i de Videnskaber, der lærtes iland og erholdt den Gernerske Premie-Medaille, som den Cadet der havde præsteret mest i disse Videnskaber. I September 1798 erholdt jeg Officers Attest tilsøes, blev i Slutningen af samme Maaned Second-Lieutenant, og strax udcommeret med Fregatten „Hvide Ørn“, som under Capitain Kaas's Commando laae næsten seil klar for at gaae til Middelhavet. Et Par Dage førend Fregatten skulde gaae Seil, faldt jeg i en Sygdom, blev efter Ordre af daværende Kronprinds Frederik, som kom at besee dette nye Skib, afløst og undgik saaledes den ulykkelige Skjæbne, der senere ramte den Hele Besætning af denne Fregat, som i Aaret 1799 sank i Middelhavet.

I den paafølgende October Maaned blev jeg commanderet med Fregatten Najaden, som skulde eqviperes og, under Commando af General Adjutant C. Krieger, afgaae til Middelhavet. I Slutningen af November afseilede Fregatten fra Kjøbenhavn og anløb Christiansand, for at samle en Convoy, hvormed den omtrent i Medio Decbr. forlod Flækkerøe. Efter en meget heldig Fart ankom Fregatten i Midten af Januar 1799 til Malaga med dens Convoy, hvoraf blot et Skib var tabt, som siden erfares at være siunket i en Storm den 28 December i Spanskesøen, men Mandskabet bierget. Fregatten underlagdes nu den i Middelhavet en Chef commanderende, Kammerherre Commandeur Capitain Steen Andersen Bille, og var i stadig Virksomhed ved den da uafbrudte stedfindende Convoyering, saavel i Middelhavet som ud af Gibraltar Strædet. Den anløb derved de fleste af Havnene i den vestlige Deel af Middelhavet indtil Tripolis, hvor nogle som Foræring til Pachaen medhavende Canoner afleveredes. Under denne idelige Virksomhed gik alt meget heldigt, og Alle ombord vare tilfredse og glade under Fregattens dygtige og fortreffelige Chefs Styrelse.

Imidlertid var Fregattens Stormast i Begyndelsen af Aaret 1800 bleven saa svag at den maatte fornyes. Imedens dette Arbeid foretoges i Livorno, i Mai Maaned samme Aar, indløb dertil med en engelsk Fregat, Underretning om at Beien i Tunis lod opbringe danske Skibe, og at den havde mødt en Corsar

med 2de paa Slæbetoug. Den nye Stormast, som netop var færdig, blev uopholdelig indsat og Fregatten med mueligste Hast gjort seilklar.

Den en chef Commanderende gik ombord i den, og fulgt af Briggen Nid Elven under Commando af Capitainlieutenant, nu Admiral, Baron Holsten, afseilede den til Tunis og ankrede under Cartago-pynten den 28de Mai. Inde ved Fæstningen Goeletta laae 7 danske Skibe som vare opbragte. Den følgende Dag kom den danske Consul Hammeken ombord. Efter at denne havde givet Beretning om Tingenes Stilling, besluttede den en chef Commanderende at sende Consulens Dragoman med Breve til Beien, ind til to under Land liggende Corsarer. Denne vovelige, af Consulen fraraadede Expedition, overdroges mig, og med en Chaloup besat med 10 Mand og en Quartermester, forlod jeg Fregatten omtrent Kl: 5 om Eftermiddagen. Strax efter lettede denne, satte alle Seil til og styrede ud efter, for at jage to samme Dag udløbne tunesiske Chebequer, som den høist Commanderende havde besluttet at bemægtige sig. Briggen Nid-Elven havde Ordre at følge Chalouppen ind under Landet, men da den maatte vende for Grunden inden jeg var kommet til min Bestemmelse, kunde den ingen Beskyttelse yde mig. Idet jeg lagde til Borde og i det Dragomanen skulde gaae ombord, raabte han et Par Ord. I samme Øieblik blev jeg angrebet af Mandskabene paa de Side om Side liggende Corsarer og tillige omringet af en Deel Tyrker, som, da der ikke var dybt, vare redne ud i Vandet. Under Bestræbelsen paa at gjøre Chalouppen fri og kaste de i den sprungne Tyrker ud af den, fik jeg en svær Blessure i Hovedet. Tvende af mine Folk erholdt mindre Blessurer og efter en kort, unyttig Modstand, bleve vi overmandede og slæbte iland, paa en Mand nær, som svømmede og rededes af et Fartøi fra Briggen. Samme Aften bleve vi under en Eskorte af Tyrkere førte til Tunis, hvor vi ankom til Fods om Natten. Tidlig om Morgenen bleve vi førte ud til Beyens Residens, hvor denne modtog [os] tilsyneladende meget opbragt, sagde mig, at de Breve jeg havde bragt iland, indeholdt en Krigserklæring m. m. Han spurgte mig om den Comman-

derendes Hensigter, men efter et temmelig langt Forhør, sendte han mig til sin Læge, som modtog mig meget venligt og forbandt mig. Imedens mit Ophold hos Lægen traadte Consulen pludselig ind i Værelset, underrettede mig om, at den høist Commanderende, efter at det var bleven ham meldt med den undslupne Mand, at jeg var dræbt og mine Underhavende tagne til Fange — — — —, havde forandret sin Beslutning, var gaaet til Anker igjen og havde sendt ham iland for at underhandle med Beyen. Han meddelte mig, at det allerede var lykkedes ham at formilde dennes første Vrede, og at han havde tilladt ham, Consulen, at tage mig hjem i sin Bopæl og sørge for Folkene. Efter at dette var skeet hengik nogle Dage med for-gjæves Underhandlinger; men et midlertidigt uheldigt Sammenstød med nogle Algierske Corsarer, nødte den høist Comman-derende til at seile til Algier. Underhandlingerne standsedes med Løftet om at fortsætte dem ved hans Tilbagekomst. Men da denne efter omtrent 3 Ugers Forløb atter fandt Sted, og Underhandlingerne efter et Par Dages Forløb ikke ledede til det ønskede Resultat, afseilede den høist Commanderende med Fregatten. Den forladte Consul kunde ikke mere overtale den over de nu meget forviklede Omstændigheder opbragte Bey, til længere at have Taalmodighed. Krigen blev erklæret, Consulen sendt bort, og et virkeligt Krigsfangenskab begyndte for mig og omtrent 80 danske Skibsførere, Styrmand og Matroser.

Forinden Consul Hammekens Afreise tillod Beyen, at jeg maatte opholde mig hvor jeg vilde, naar han blot vidste mit Opholdsted, og jeg gav mit Ord for at jeg ikke vilde rømme bort. Jeg opholdt mig derfor under mit Fangenskab i Huset hos en Italiensk Familie, uden anden Foruroiligelse end at jeg et Par Gange blev ført ud til Beyen, som vilde see mig, men som modtog mig meget venligt.

I Slutningen af August Maaned ankom den høist Comman-derendes Afløser i Commandoen, Commandeur A. Koefod, med Fregatterne, Triton og Havfruen. Da Commandeuren strax indvilligede i Beyens tidligere som ufravigelig gjorde Fordring, at Underhandlingerne skulde skee iland, blev disse strax begyndte,

og Freden sluttet dog ikke uden temmelig betydelige Pengeopoffrelser.

Efter at være løskjøbt af Fangenskab blev jeg commanderet med Fregatten Triton, hvis Chef var Capitain von Berger. Men jeg var kun en kort Tid ombord i denne Fregat, da den kort efter, i Cagliari, traf sammen med Najaden, hvis Chef havde den Opmærksomhed og Venskab for mig, at ønske mig tilbage i sit Skib. Fra Cagliari gik Najaden, med Commandeur Koefod ombord, til Neapel, derfra til Algier, hvornæst den anløb Cartagena og Mallaga. Ved Ankomsten til Mallaga fandtes Ordre, at jeg skulde hjemsendes med det første hjemgaaende Krigsskib, som skulde været Briggen Nid-Elven. Men da denne imidlertid var afseilet, og Fregatten Havfruen, Commanderet af Capitain van Dockum, stod for Tur til Hjemsendelse, blev jeg beordret ombord i denne, som dog forinden dens Hjemgang skulde gjøre en Tour langs den spanske Kyst og anløbe Alicante, Saloo, Barcelona og paa Tilbageveien Cartagena og Mallaga, hvorfra den skulde fortsætte Hjemrejsen.

Da Hensigten med min Hjemkaldelse var, at jeg skulde applicere mig til et af Marinens videnskabelige Fag, bad jeg den høist Commanderende om at maatte forblive i Middelhavet, da en saadan Bestemmelse ikke da stemte med mit Ønske, men han erklærede, at han ikke turde handle imod en Ordre, der muelig kunde være given med flere Hensyn.

Efter at Fregatten Havfruen havde gjort den foranmeldte Tour, kom den tilbage til Malaga i Begyndelsen af Marts Maaned 1801. Ved dens Ankomst dertil forefandtes Ordre, at den ikke skulde gaae hjem ene, men i Følge med Orlogskibet Seiren og Fregatterne Najaden og Freia, hvilke Skibe alle skulde retournere paa Grund af de med England opkomne Forviklinger. Kort efter ankom den en chef Commanderende med sidstnævnte tre Skibe, fra en Expedition til Tunis. Commandeurcapitain J. C. Krieger overtog nu Commandoen en Chef over de fire hjembeordrede Skibe, Fregatten Najaden commanderet af ham selv, Orlogskibet Seiren af Commandeur-Capitain Obelitz, Fregatten Havfruen af Capitain van Dockum og Fregatten Freia af Capi-

tain Krabbe. Ved Commandeur-Capitain Kriegers Godhed og Opmærksomhed for mig kom jeg ombord i Fregatten Najaden.

Den 28de Marts afseilede denne lille Escadre fra Mallaga og efter en meget heldig Fart, som efter Ordre gik vestom Irland og nord om Hetland, ankom den til Høievarden paa Bergens Led, den 20 April. Et Par Dage senere erholdtes ved ankommende danske Skibe Efterretning om Slaget paa Kjøbenhavns Rhed. Fra Høievarden gik Escadren til Christiansand hvor den ankom i Begyndelsen af Mai Maaned. Her fandtes Ordre til den høiest Commanderende at afsende til Kjøbenhavn, 12 af de paa Escadren værende Officerer. I disses Tal var jeg. Nogle Dage efter forlod jeg det Skib, hvori Opholdet, under en dygtig Chef, der forstod at gjøre Livet behageligt for alle ombord, var blevet mig en Glæde. Embarquerede i en dansk Galeas ankom samtlige Officerer efter et Par Dages Seilads til Kjøbenhavn.

Jeg blev nu beordret ombord i Linieskibet Arveprinds Frederik, under Commandeur Lützows Commando, som i Forening med 6 andre Linieskibe laae oplagte som i Krigstid i Flaadeleiet. I Begyndelsen af August Maaned beordredes jeg med Kongejagten Makrelen, commanderet af Premierlieutenant Lerche, ombord i hvilken Commandeur Løvenørn befandt sig for at examinere og øve Lodserne, ved hvilke Øvelser flere yngre Officerer successive beordredes at være overværende.

Imod Slutningen af samme Maaned beordredes jeg med Kongejagten Vildanden, som i Forening med Kongebaaden Ege-lykke og tvende Søllingske Lodsbaade, under Premierlieutenant Bardenfleths Commando, sendtes paa Opmaaling i Lillebelt. Hjemkommen fra denne Expedition i Slutningen af October, blev jeg beordret at freqventere de Forelæsninger som vare begyndte af Professor T. Bugge, for de Officerer som vare udseete til at lægge sig efter den Deel af de mathematiske Videnskaber som vare nødvendige for at træde ind i Marinens videnskabelige Poster. Da den Virksomhed, Marinen i nogle Aar havde været i ved Expeditionerne i Middelhavet, Vest og Ostindien, var om ikke aldeles standset, saa dog betydelig indskrænket, besluttede jeg, ikke at frasige mig den Vei til Kundskabs-Erhvervelse, som

tilbødes mig, og jeg begyndte at deltage i den matematiske Underviisning, som 8te af mine Kamarater allerede freqventerede, og til hvilken senere blev føiet Underviisning i det franske og engelske Sprog.

I Slutningen af Aaret 1803 indtraadte jeg i Ægteskab med Christiane Dorthea Bech, en Datter af Extra-Skattefoged senere Justitsraad Adam Christian Bech, og derved styrkedes min til da kun svagt havde Tanke at foretrække at aspirere til en videnskabelig Post, for det mindre rolige Søemandsliv. I Aaret 1804 blev jeg forfremmet til Premier Lieutenant. Efter at Underviisningen var tilendebragt og de befalede Examiner afholdte, bestemte jeg mig for Constructions Faget, og da dette mit Valg bifaldtes, begyndte jeg at freqventere de praktiske Arbejder paa de kongelige Værfter og at søge Kundskab om dette særegne Fags theoretiske Deel.

Da der i Aaret 1807 var bleven tilstaaet mig Reisestipendium, afreiste jeg den 17. Juli til Sverrig i Forening med Lieutenant C. C. Lous, som ogsaa havde valgt Skibsconstructionen til sit specielle Fag, Lieutenant Hensler, der havde valgt Artillerie-Faget, og Lieutenant C. Grove som applicerede sig til Vandbygningskunsten. Tagende Veien over Gothenborg igjennem Landet til Stockholm, erfore vi efter nogle Dages Ophold i denne Stad, den engelske Expeditions Ankomst for Kjøbenhavn, og besluttede strax at vende tilbage. Men da vi paa Tilbageveien erfoer, at Blokaden var saa stærk, at der intet Haab var om at slippe igjennem den, og vi befandt os i det Land hvis venskabelige Stilling til Danmark var meget tvivlsom, besluttede vi at tage Veien til Norge. Vi ankom til Frederiksværn i Slutningen af August.

Jeg blev strax beordret at bereise Kysten imellem Christiania og Frederiksværn, at undersøge om der fandtes Skibe skikkede til at armeres som Defensionsskibe, og om den mest hensigtsvarende Maade at forsvare de ved Kysten liggende Byer mod fjendtlig Angreb, enten ved Defensionsskibe eller Batterier paa Kysten. Efter at jeg havde udført dette Hverv og ved min Tilbagekomst afgivet fuldstændig Rapport, blev jeg beordret at

forblive ved Frederiksværns Værft, for at forestaae Arbeidet ved de i Bygning værende Fartøier. Imidlertid indløb Efterretning om Kjøbenhavns Bombardement, at min Bopæl var fortæret af Luerne, og at min høifrugtsommelige Kone, ikke havde reddet andet end sit og Børns Liv.

I October Maaned indløb Ordre, at jeg skulde gaae over Fladstrand til Holsteen, for at forestaae Bygning af Canon Chaloupper der. Min Afreise med en afgaaende aaben Baad var bestemt; men paa Grund af en mig paakommende voldsom Tandpine, som medførte en Kjæbebenet lukkende Krampe, erklærede Lægerne det farligt og aldeles utilraadeligt, at jeg afgik. Jeg blev derfor tilbage, og Baaden forliste med Besætning og Alt. Nogle Dage senere afgik en lignende Baad; men jeg var endnu ikke saa vel, at jeg kunde gaae med. Denne Baad deelte den forrige Skjæbne. Den commanderende General, Prinds Christian August, underrettet herom befalede, at jeg, saasnart min Helbred tillod det skulde komme til Christiania. Ved min Ankomst dertil afsendte Prindsen mig som Coureer til Kjøbenhavn, igjennem Sverrig. Ankommen til Kjøbenhavn forandrede Kronprinds Frederik min Bestemmelse; jeg blev ansat som Inspections Officier ved Skibbyggeriet paa Holmen, og forestod i Løbet af Vinteren 1807 til 1808 Bygningen af en Deel Canon Chaloupper og Joller, af 2 Brigger, samt Indretningen af 5 Koffardiskibe til Defensionsskibe paa Rheden, med flere, dengang meget presserende Arbeider.

I Slutningen af April Maaned 1808 erholdt jeg Ordre at afgaae med en Transport, bestaaende af yngre Officierer, Officieranter, Underofficierer og Haandværkere, bestemte til de to franske Linieskibe paa Schelden som skulde have danske Besætninger. Den 30te April afgik jeg med denne Transport fra Kjøbenhavn, og ankom efter en meget heldig Reise til Vliessingen i Midten af Mai Maaned. Jeg blev nu ansat som tjenstgjørende Officier paa det af Capitain S. U. Rosenvinge commanderede Linieskib Pultusk.

Imod Slutningen af Aaret desarmeredes de 8te Linieskibe, som havde udgjort Escadren og lagde ind i Vliessingens Bassin,

hvor de to nye Linieskibe Dalmati og Albanais fuldendtes, for at støde til den i det følgende Aar. Anmodet af Cheferne for Skibene gjorde jeg i Vinterens Løb et Forsøg paa at gennemgaae, i Form af Forelæsning, Arithmetik og Geometrie med de unge Maanedslieutenanter, som endnu ikke havde taget Officers Exsamen, og med Cadetterne. Men Mangel paa Lærebøger og jevnlige Afbrydelser for Alle ved Tjeneste-Forretninger, tillod kun liden Fremgang og de Misforstaaelser og meget alvorlige Forviklinger, som snarlig indtraf, standsede den ganske.

I Slutningen af Februar Maaned 1809 blev jeg beordret at afgaae fra Escadren og at foretage en Reise til Holland og Frankrig, for at udvide mine Kundskaber i Skibsconstructionen. Saameget som det maatte glæde mig at forlade en Tjeneste, der havde været forbundet med en Række af Ubehageligheder, var min Stilling dog ingenlunde den ønskeligste; thi da jeg, ved Branden under Kjøbenhavns Bombardement, havde tabt alle de Materialer, jeg havde samlet til Brug paa min Reise, med Undtagelse af det Ubetydelige, jeg havde med paa min Tour til Sverrig, og der under min meget active Tjeneste i Kjøbenhavn, i Vinteren 1807—1808, ikke levedes mig Tid til at samle nye Materialer, maatte jeg begynde denne Reise, paa hvis Udfald min Fremtids Skjæbne beroede, næsten uden andre Resourcer, end de min Hukommelse ydede mig. Fra Vliessingen reiste jeg til Antwerpen for at fuldende de lagttagelser som jeg tidligere havde begyndt. Derfra gik jeg over Rotterdam til Amsterdam, for at erholde Tilladelse til at frequentere de hollandske Værfter. Efter temmelig lang Tids Forløb, næsten 2de Maaneder erholdt jeg, i Slutningen af April, den ansøgte Tilladelse, og opholdt mig successive ved Værfterne i Amsterdam og Rotterdam og besøgte Medenblik og Helvoetsluis.

I Aaret 1810 forlod jeg Holland og reiste over Antwerpen til Paris. Efter erholdt Tilladelse til at frequentere de franske Værfter, tog jeg til Toulon og derfra, efter dertil erholdt Tilladelse, til Genua over Mailand til Venedig, som dengang vare franske. Under mit Ophold i Venedig modtog jeg Communication, at jeg havde erholdt Capitainlieutenants Caracteer.

Fra Venedig vendte jeg tilbage til Frankrig over Milano, Turin til Lyon, derfra over Avignon, Nismes, Montpellier, Toulouse, Bordeaux til Rochefort, hvor jeg opholdt mig noget. Herfra fortsatte jeg Reisen over Rochelle og Nantes til L'Orient og efter et kort Ophold der, til Brest, hvor jeg ankom i Begyndelsen af September 1813. I Slutningen af October indløb dertil Efterretningen om Slaget ved Leipzig. Jeg saae nu mit Fødelands farlige Stilling og Sandsynligheden for at det nødtvungent maatte slutte sig til Frankrigs Fjender; jeg saae min egen vanskelige Stilling, der lod mig befrygte at blive Krigsfange, og at blive berøvet Frugterne af min Reise, den ikke ubetydelige Samling af Tegninger og Oplysninger jeg havde erholdt. Jeg besluttede derfor at sende øieblikkelig alle mine vigtigste Papirer og Tegninger til den danske Minister i Paris, og lod dem til des større Sikkerhed expedere ved et Handelshuus i Brest, hvornæst jeg nogle Dage senere selv tog Veien til Paris, i Haab om at kunne komme til at gaae hjem med Gesandtskabet, dersom dette skulde komme til at forlade Frankrig.

Ved min Ankomst til Paris var Ministeren, General Walterstorff, uden Efterretninger fra Hjemmet. Capitainlieutenant Hensler, som reiste for at søge Kundskab om Søe-Artilleriet og havde forladt Brest omtrent en Maaned tidligere end jeg, skulde reise hjem et Par Dage efter min Ankomst; men i det Øieblik han skulde forlade sit Logis, for at begive sig til Diligencen, blev han stoppet af Politiet og tilligemed alt hans Tøi ført til Politi-Ministeriet. Saasnart Politiet havde forladt Hotellet og Udgang igjen var tilladt, begav jeg mig iilsomt til General Walterstorff, og underrettede ham om det Passerede. Han tog strax til Politiministeren, som naturligviis slet ikke vidste, eller kunde begribe, det Forefaldne. Han lod i Generalens Nærværelse, Capitainlieutenant Hensler kalde op, og lovede at han og hans Effecter strax skulde blive frigivet. Imidlertid kom Capitainlieutenant Hensler ikke tilbage til Hotellet førend om Natten Kl. 2, men uden at medhave sine Effecter, ikke engang Klæder eller Linned.

Der var nu ikke for mig at tænke paa nogen Hjemreise,

og efter General Walterstorffs Raad gjorde jeg heller intet Forsøg derpaa. Jeg tilbragte nu Vinteren imellem 1813 og 1814 i Paris, og det lod, skjøndt Politiet vistnok havde et vaagent Øie med mig, som om man slet ikke lagde Mærke til mig.

Efter at de Allierede havde besat Paris, Freden var tilveiebragt og jeg havde erholdt Penge til at betale de Laan, jeg under mit 7 Maaneders tvungne Ophold havde maattet gjøre, samt til Hjemreisen, forlod jeg Paris i Slutningen af Juni 1814. Tagende Veien over Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam igjennem det nordlige Tydskland over Hamborg, kom jeg tilbage til Kjøbenhavn den 1ste August, efter en Fraværelse af noget over 6 Aar. Efter min Hjemkomst blev jeg, den 7de August udnævnt til Fabrikmester og meddeelt Capitains Caracteer, tillige blev jeg ansat som Medlem af Constructions og Reglerings Commissionen.

Det i Bygning værende Orlogskib Danmark, Fregatterne Nymphen og Fylla efter Fabrikmester Hohlenbergs Tegning, samt Briggen Møen efter Constructeur Pihls Tegning bleve efterhaanden satte i Vandet og fuldførte under min Bestyrelse, tillige blev bygget to Zisterner, 2de Søebagger og 1 Trampemaskine. Flere betydelige Reparationer bleve foretagne paa Holmens Fartøier og Pramme.

Efter de af mig forfattede Tegninger er successive blevne bygget:

I Aarene 1818 til 1826 Corvetterne Diana Nr. 1, Najaden, Diana Nr. 2, Fortuna og Flora, paa 20 Canoner, alle efter Dianas Tegning. 1818 til 1821: Briggerne St. Croix og St. Jan paa 12 Canoner, begge efter St. Croix's Tegning. 1816 til 1830: Fregatterne Freia, Rota, Havfruen og Bellona paa 46 Canoner, alle efter Freias Tegning. 1820 til 1833: Linieskibene Dronning Marie, Waldemar, Frederik den Sjette og Skjold, førende 84 Canoner, alle efter Dronning Maries Tegning. 1825 til 1827: Briggen St. Thomas paa 16 Canoner. 1830 til 1837: Briggerne Allart, St. Croix og Mercurius paa 12 Canoner, efter Allarts Tegninger. 1828 til 1832: Corvetten Galathea paa 26 Canoner. 1827 til 1832: Skonnerterne Delphin og Pilen paa 6 Canoner, begge efter Delphinens Tegning, og Elben paa 8 Canoner.

1835 til 1841: Fregatten Thetis paa 48 Canoner efter nye Tegning. 1834 til 1841: Orlogskibet Christian den Ottende paa 84 Canoner efter nye Tegning. 1840 til 1844: Fregatten Gefion, paa 48 Canoner, efter nye Tegning. 1839 til 1843: Briggen Ørnen paa 16 Canoner, efter nye Tegning. 1831 til 1844: 18 Bombecanon Chaloupper og 15 Bombecanon-Joller.

I Aaret 1844 staaer i Bygning: et Orlogskib paa 80 Canoner, efter nye Tegning, en Corvet paa 20 Canoner, ligeledes, et Dampskib til Maskinerie af 160 Hestes Kraft, og fire Bombecanon Chaloupper.

Foruden disse Bygninger efter mine Tegninger er i Aarene fra 1823 til 1834 bygget under min Bestyrelse 11 Canon Chaloupper efter ældre, saakaldt svensk Tegning. I den Række af Aar fra 1814 til 1844, i hvilken jeg har været ansat som Fabrikmester, er hele den gamle Canon Flotille bleven repareret og en Deel betydelige Reparationer efterhaanden foretagne i Dokken paa de fleste af foranmeldte Skibe.

Med Undtagelse af Linieskibene Waldemar og Frederik den Sjette ere alle de efter mine Tegninger byggede Skibe blevne prøvede, det vilde blive for vidtløftigt, og vel heller ikke være paa rette Sted, her at anføre Resultaterne en detail. Ikkun to af mine Arbeider have været afgjørende prøvede mod andre Constructeurer, nemlig Fregatten Havfruen af samme Tegning som Freia med Fregatten Nymphen efter Fabrikmester Hohlenbergs Tegning, og Bombe-Canon Chaloupper og Joller imod de svenske Canon Chaloupper efter Admiral Chapmanns Tegning. I begge Tilfælde blev Resultatet til Fordeel for mine Arbeider. De øvrige Skibe have været prøvede, deels alene, deels mod andre Skibe efter mine Tegninger. Med Hensyn til disse og mine Arbeider i det Hele, maae jeg appelere til Marinens Dom. Denne har aldrig været ugunstig, og jeg vover derfor at antage, at om det ikke ved mine Bestræbelser er lykkedes mig at levere noget uovergaaeligt, jeg i det mindste ikke har leveret Nutiden, eller efterlader til Eftertiden noget mislykket Arbeide.

Foruden den Beskjæftigelse som forannævnte Arbeider og den derved forbundne daglige Tjeneste paa de kongelige Værfter

har givet mig, har jeg endvidere været beordret at deltage i flere af Søe Etatens Commissioner, og deriblandt i nogle som have medtaget betydelig Tid og Arbeid.

I Aaret 1825 beordredes jeg at foretage en Reise til Holland og England, fornemlig at søge Underretning om nogle i sidstnævnte Land indførte nye Arbeidsmaader ved Skibsbyggeriet. Fra denne Reise retournerede jeg i Begyndelsen af Aaret 1826.

I Aaret 1829 beordredes jeg at foretage en Reise til Danzig for at søge Underretning om den bedste Maade at forsyne Holmen med Fyrre og Egemateriale fra dette Sted, fra hvilken Reise jeg retournerede i Slutningen af samme Aar. Under mit Ophold i Danzig modtog og købte jeg forskellige Materialer, sluttede Contracter om Leverancer i det tilkommende Aar, og afgav efter min Hjemkomst Rapport og Oplysninger saavel om Tilstanden af Danzigs Tømmerhandel, som om den fordeelagtigste Fremgangsmaade ved Afbenyttelsen af dette Marked.

Endelig beordredes jeg i Aaret 1840 at foretage en Reise til England, for at erkyndige mig om Dampskibsconstructionen der, 'saavel Træ som Jernskibe, samt om de bedste Constructioner af Søe Dampmaskiner og om de Værksteder hvor saadanne bedst forfærdigedes. Efter at jeg havde indsendt Rapporter om det som jeg ved min Reise til de vigtigste Havne og Fabriksteder havde erfaret, og mine derpaa grundede Forslag, erholdt jeg Befaling og Fuldmagt at slutte Contract om Bygning i London af et Trædampskib og om dertil svarende Maskine af 200 Hestes Kraft, 'samt af et Jerndampskib og dertil svarende Maskinerie af 80 Hestes Kraft. Disse Contracter bleve afsluttede, Skibenes Bygning og Maskineriernes Forfærdigelse paabegyndte. Efter erholdte Ordre forlod jeg London, overleverende, efter Befaling, Tingenes Styrelse til Premierlieutenant O. Suenson, og tiltraadte min Tilbagereise i Juni 1841, beklagende at Omstændighederne her hjemme ikke havde tilladt, at jeg kunde lede det mig allernaadigst anfortroede Hværv til Ende, og paasee Arbeidet og alle Contracterne tilfredsstillende opfyldte. Jerndampskibet, som erholdt Navnet Ægir, ankom hertil i October 1841 og Trædampskibet, som blev kaldet Hekla, i Mai 1842. Forinden

min Afreise fra England blev det, som Følge af foregaaende Forhandlinger, overdraget mig at slutte Contract der om Bygning af et Damp-Bugseerskib med Maskinerie af 40 Hestes Kraft, Dette Skib, som erholdt Navnet Eideren, ankom til dets Station, Tønningen, i Aaret 1842 og er siden brugt til Bugsering paa Eideren.

Efter at have givet denne Oversigt over de vigtigste Hændelser i mit Liv og over de af mine Arbeider og Beskjæftigelser som have vedkommet min Stilling som Søe Officier og Fabrikmester, skal jeg ikke undlade at tilføie Følgende:

I Aaret 1822 blev jeg allernaadigst udnævnt til Ridder af Dannebrog Ordenens 4de Klasse, i 1826 til Dannebrogsmænd, i 1829 til Commandeur-Capitain, i 1836 til Commandeur af Dannebrog Ordenen.

I Aaret 1836 berøvede Døden mig min inderlig elskede Hustrue, Christiane Dorthe fød Bech, med hvem jeg havde avlet 6 Børn, 4re Sønner, 2de Døttre, af hvilke 1 Søn og 1 Datter sørgede med mig over hendes Tab.

I Aaret 1839 blev jeg allernaadigst udnævnt til Commandeur i Søe Etaten, i 1843 til Contra Admiral.

Foruden de Arbeider og Beskjæftigelser, der have ligefrem vedkommet mit Embede som Fabrikmester, har jeg været beordret at deeltage i og paadraget at udføre adskillige andre vigtige Arbeider, og deriblandt især Følgende:

I Aaret 1827 erholdt jeg allerhøiest Befaling at indtræde som Medlem i en Commission, som blev nedsat for at tage i Overveielse og gjøre Forslag om Etablering af et Dampskib til Brevposternes Overførelse over Storebælt. Efter denne Commissions allerunderdanigste Indberetning og Indstilling blev et Dampskib med Maskinerie af 30 Hestes Kraft, Mercurius, anskaffet i England, for den kongelige General-Postdirections Regning. Dette Skib har siden ikke alene overensstemmende med Planen overført Brevposterne, men er ogsaa for en Deel blevet brugt til Passageer-Transporten og anden Tjeneste, indtil det i Aaret 1844 blev remplaceret af et større Dampskib, og henlagt til andet Brug, da saavel Skib som Maskinerie endnu var brugeligt.

I Aaret 1827 blev jeg ligeledes beordret at indtræde i en Commission, som skulde undersøge og give Betænkning om, hvad der vilde være at foretrække, naar et Fyr skulde oprettes for at advare de Søfarende om den farlige Grund Trindelen, enten at bygge et fast Fyr paa Læssø, eller et Fyrskib ved selve Trindelen. Det sidste Spørgsmaal havde længere tilbage i Tiden, gjentagne Gange været opkastet, og Commissionaliter behandlet; men man var stedse vejet tilbage for de Vanskeligheder, man tænkte sig ved at faae et Skib forsvarligt fortøiet paa denne aldeles aabne Station, og for det som uløseligt anseete Problem, at kunne construere et Skib, der kunde ride forsvarligt i den der gaaende svære Søegang, mod hvilken man ofte ved Strømmen bringes i en høist ufordelagtig Stilling. Den største Vanskelighed kunde ansees betydelig formindsket ved den Fuldkommenhed Ankerkjædernes, og Ankernes Forfærdigelse i den senere Tid havde opnaaet. Den sidste Betænkning, som det var af største Vigtighed at overvinde, da Resultatet af Commissionens Forhandlinger blev, at et Fyrskib liggende tæt ved Trindelen afgav langt bedre Veiledning for Søefarten end et Landfyr, kunde kun hæves ved et virkeligt Forsøg. Da jeg vel saa Vanskelighed, men ikke Umulighed i at opnaae et tilfredsstillende Resultat, paatog jeg mig at forfatte Tegning til et saadant Fyrskib, som blev bygget i Aarene 1828 og 29 og udlagt paa Stationen. Udfaldet blev saa tilfredsstillende, at man i Aaret 1836 byggede nok et Skib, da det besluttedes ogsaa at lægge et Fyrskib i Drogden, og endelig i Aaret 1843 et tredie af samme Slags, da det bestemtes at have et ved Anholts Knob, som er en maaske endnu værre Station end den ved Læssøe.

Disse tre Skibe ere alle blevne byggede efter af mig forfattet Tegning og under mit Overtilsyn, paa de Herrer Grosserer Jacob Holm og Sønners Værft her i Staden, for det kongelige General Toldkammer og Commerce Collegiums Regning.

I Slutningen af Aaret 1827 blev jeg ansat som Medlem i en Commission, som nedsattes for at udarbejde en nye Skibsmaalings Instruction. Dette meget vanskelige og complicerede Arbeid, som fordrede mange praktiske Forsøg og megen theore-

tisk Granskning, medtog flere Aar. Ifølge min Stilling som Constructeur maatte jeg tage en saa virksom Deel i Commissionens Arbejder, at jeg uden at kunne beskyldes for Ubeskedenhad, tør sige, at den, som Følge af Commissionens Forslag nu indførte Skibsmaaling, for alt det som ligger uden for Toldfaget og den praktiske Udførelse, er mit Værk.

I Aaret 1834 besluttedes, at et Dampbugseerskib skulde stationeres i Helsingør, for at befordre Koffardiefarten i Sundet og assistere Havarister eller andre Skibe, som maatte være i Nød. Til denne Hensigt købte det kongelige General Toldkammer Dampskibet Prindsesse Wilhelmine, som indtil da havde faret for privat Regning mellem Kjøbenhavn og Lübeck. Efter at Skibet var blevet efterseet og istandsat og Maskineriet repareret, befandtes dette sidste ikke at svare til Hensigten. Collegiet overdrog mig nu Bestillingen af et nyt Maskinerie af 90 Hestes Kraft hos de Herrer Maudslays Sons & Fjeld i London. Efter at dette var kommet hertil og indsat i Skibet, begyndte det dets Fart 1836, hvilken det med meget Held har fortsat i 8 Aar.

I Aaret 1837 bestemtes, at et Dampskib skulde sættes i Fart imellem Assens og Aarøesund til Posternes Overførsel. Maskineriet paa 20 Hestes Kraft, blev forfærdiget i England af de Herrer Maudslays Sons & Fjeld, og Skroget bygget her i Staden for den kongelige Generalpostdirections Regning, paa de Herrer Grosserere Jacob Holm & Sønners Værft, efter en af mig forfattet Tegning. Dette lille Fartøi, Maagen, som kom i Fart i Foraaret 1838, har siden faret paa den ommeldte Station og fuldkommen opfyldt alt hvad man kan forlange af et saa lidet Fartøi.

Bugseer-Dampskibet Prindsesse Wilhelmines Skrog befandtes i Aaret 1843 saa gammelt og svagt, at det ikke kunde tjene længer. Nødvendigheden og Nyttens af et Bugseerskib i Sundet havde imidlertid viist sig saa afgjørende, at det kongelige Generaltoldkammer og Commerce Collegium besluttede Bygning af et nyt Skib. Dette Arbeid anfortroedes mig, og Bygning af det nye Skib begyndtes i Efteraaret 1843, efter Contract med de forhen ommeldte Herrer Grosserere Jacob Holm & Sønner, under mit Overtilsyn og efter min Tegning. Det gamle, fortrinlige og

endnu i meget god Tilstand værende Maskinerie erholder et Eftersyn, og vil blive indsat i det nye Skib Hertha, som forventes at ville kunne begynde dets Fart i førstkommende September Maaned. Dette Skibs Bygning og de forhen ommeldte paa Holmen i Bygning værende Skibe efter mine Tegninger ere de Arbejder med hvis Fuldførelse jeg nu, snart ved Enden af mit 65de Leveaar, er beskjæftiget.

Fremmede Adelslægter i Danmark.

XII. de Trappaud.

Af C. E. A. Schøller.

Denne oprindelig reformerte Familie skal efter Familietraditionen høre hjemme i Lothringen, hvorfra den paa Grund af Religionsforfølgelserne emigrerede til Holsten. Herfra kom den senere til Danmark omtrent samtidig med den beslægtede Familie de la Mare. Den førte som Vaaben et Skjold med to foroven gjorte Keglesnit, i hvert af hvilke en sexoddet Stjerne, i Skjoldets nederste Del en til høire opreist Løve; paa Hjelmen en sexoddet Stjerne mellem to Palmegrene¹⁾. Første Mand her i Landet var:

Poul Trappaud, der $^{10}/_7$ 1683 blev Cornet reformé i 4 jydsk nat. Rytter Regt., 1684 Lieutenant, $^{13}/_{10}$ 1691 Ritmester i 1 jydsk nat. Regt., i Foraaret 1692 med Regimentet i keiserlig Tjeneste til Ungarn, blev $^{12}/_{12}$ 1693 Major, $^{26}/_5$ 1694 Oberstlieutenant, kom med Regimentet hjem til Danmark 1699. $^{10}/_5$ 1706 blev han Oberst og Chef for et Rytter Regiment (før Ditmersen og Windischgrätz) i keiserlig Tjeneste. Han døde i Pest 1707 (Eftermanden udnævnt $^{1}/_3$ s. A.). $^{17}/_6$ 1706 havde han i Wien gjort et Testamente (conf. $^{17}/_6$ 1707), ifølge hvilket hans Børn skulde gaa lige i Arv²⁾. Fra 1697 til 1705 eiede han Hammergaard (Vrads Herred). Gift paa Aggersbøl³⁾ $^{21}/_2$ 1688 med Christine Sophie v. d. Decken, Datter af Oberst v. d. D. og Sophie la Mare. Hun fulgte sin Mand i Felten til Ungarn,

¹⁾ Dansk Adelslex. II. 224.

²⁾ Sjæll. Reg. Nr. 44, S. 316.

³⁾ Ø. Snede Kbg.